

Üniversite Öğrencisi Kızların Yeme Tutumlarının Duygudurum Bozukluğu İle İlişkisi

The Relationship between Eating Attitudes and Mood Disorders of Female University Students

Özet

Amaç: Bu çalışmada üniversite öğrencisi kızlarda yeme tutumları ile duygudurum bozuklukları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntemler: Araştırmanın örneklemini, İstanbul ilindeki sekiz farklı üniversitede eğitim gören ve rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen 189 kız öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Yeme Tutumu Testi (YTT) ve Duygudurum Bozuklukları Ölçeği (DBÖ) ve araştırmacı tarafından hazırlanan sosyodemografik bilgi formu kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın sonuçlarına göre, vücut kitle indeksinin duygudurum bozukluğu için risk faktörü olduğu, ayrıca anne-baba ile beraber yaşama durumunun, anne ile olan ilişkinin, gün içerisinde herhangi bir öğünü aile ile aynı sofrada yeme tutumu sergilemenin, fast-food veya abur cubur yeme sıklığının ve diyet yapma eğiliminin yeme tutum ve davranışlarını istatistiksel açıdan anlamlı olarak etkilediği ve yeme bozukluğu gelişmesi açısından bir risk faktörü olabileceği saptanmıştır. Ek olarak, yeme tutumundaki bozulmaların duygudurumda bozulmaya neden olabileceği tespit edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Araştırma sonucunda yeme tutum ve davranışlarının duygudurum üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisi olduğu görülmüştür. Kişilerin aile sofrasına oturma alışkanlıklarının, anne-baba birlikteliğinin, abur cubur yeme ve sık diyet yapma eğilimlerinin duygudurum bozukluğu belirtilerini istatistiksel olarak anlamlı şekilde etkilediği bulunmuştur. Dolayısıyla bu faktörlerle ilgili özelliklerin duygudurum bozukluğu açısından risk faktörü oluşturabileceği kanaatine varılmıştır. Sonuç olarak; söz konusu faktörlere yönelik çocuklukta itibaren alınacak tedbirler gerek yeme bozukluğunun gerekse duygudurum bozukluklarının ortaya çıkışını önlemeye yardımcı olabilir. Bu konuda daha geniş kapsamlı çalışmaların yapılmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: yeme tutumları; duygudurum bozuklukları; üniversite öğrencileri

Abstract

Aim: This study aims to examine the relationship between eating attitudes and mood disorders of female university students.

Materials and Methods: One hundred and eighty-nine female university students randomly selected from eight universities in the province Istanbul participated the study. The Eating Attitudes Test (EAT), the Mood Disorder Questionnaire (MDQ), and the sociodemographic questionnaire that was prepared by the researcher were used as the data collection tools.

Results: The body mass index affects the changes in the mood significantly and establishes risk factors on the mood changes. According to the results of this study, parental status, relationship with the mother, dining together with the family, the frequency of eating junk food, and diet tendencies statistically significantly affect the eating attitudes and habits and establish a risk factor for developing eating disorders. Spearman's correlation analysis showed a positive correlation between eating attitudes and mood disorder symptoms.

Discussion and Conclusion: According to the results of the study, disordered eating attitudes and behaviors affect the changes in the mood significantly and that these factors may contribute to the risk factors for developing mood disorders. Medical interventions to be started from the childhood to cope with these factors may help prevent both eating disorders and mood disorders. Further research is recommended on these issues.

Key Words: eating attitudes; mood disorders; university students

Ester Deveci¹, Neslim Güvenderer Doksat², Çiğdem Yektaş³, Kerem Doksat⁴

¹ MEF okulları

² Beykent Üniversitesi Psikoloji Bölümü

³ Düzce Üniversitesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

⁴ Beykent Üniversitesi Psikoloji Bölümü

Geliş Tarihi /Received : 07.04.2016

Kabul Tarihi /Accepted: 19.04.2016

Sorumlu Yazar/Corresponding Author
Yrd. Doç. Dr. Neslim Güvenderer Doksat,
(Çocuk ve Ergen Psikiyatristi),
Beykent Üniversitesi Psikoloji Bölümü
E-mail: neslimdoksat@doksat.com

GİRİŞ

Yeme bozuklukları genellikle ergenlik döneminde başlamakla birlikte, yeme tutumu ve davranışları yaşamın daha erken dönemlerinde şekillenmektedir. Günümüzde genç nüfusta, yeme bozukluklarının yanı sıra tanı konulacak düzeye ulaşmayan sağlıksız yeme davranışları da görülebilmektedir. Birbirinden farklı örneklerle gerçekleştirilen çalışmalara göre, özellikle bazı gruplar yeme bozuklukları bakımından daha fazla risk altındadır. Bu gruplardan birini üniversite öğrencileri oluşturmakta olup, Türk deneklerle yapılan çalışmalar üniversite öğrencileri arasında yeme bozukluklarının oldukça yaygın olduğunu ortaya koymaktadır (1). Yapılan çalışmalarda bu oranın %2–3 civarında olduğu ve cinsiyetler arası karşılaştırmalarda kız öğrencilerin erkeklere göre daha yüksek oranda yeme bozukluğu belirtileri gösterdiği tespit edilmiştir. (1,2)

Yeme bozuklukları gelişen kişilerle yapılan çalışmalarda, gelişim döneminde kişilerarası ilişkilerde ve intrapsişik karışıklıklardaki sorunlarla başa çıkmada zorlandığı, dönem dönem tekrarlayan, genellikle zayıflığın veya beden ölçüsü değişikliğinin yararlarını yüceltten, sosyokültürel normları içselleştirilen, gereğinden fazla üstünde durulan inançlar temelinde disfonksiyonel, duygusal, bilişsel ve davranışsal stratejilerin olduğu bildirilmiştir (3).

Hilbert, gerek tıknircasına yeme bozukluğunda, gerekse bulimia nervosa hastalığında, kişinin tıknircasına yeme eyleminden önceki duygudurumunun normal şekilde yemek yeme eylemine oranla daha sıkıntılı olduğunu ve tıknircasına yemek yeme eylemini takiben duygudurumunun olumsuz olumsuz döndüğünü tespit etmişlerdir (4). Benzer şekilde Berg, tıknircasına yeme davranışlarının olumsuz duygulanımı düzenleme amacıyla yürütüldüğünü ileri sürmüşlerdir (5).

Bu çalışmada, üniversitede okuyan kız öğrencilerin yeme tutumları ve yeme tutumlarıyla duygudurum bozuklukları arasındaki ilişkinin incelenmesi ve duygudurum bozuklukları semptomları için risk faktörlerinin araştırılması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Örneklem

Araştırmanın örneklemini, İstanbul ilindeki sekiz farklı üniversitede eğitim gören ve basit rastgele ör-

nekleme yöntemi ile seçilen 189 kız öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem genişliğinde anket formlarındaki maddelerin toplamının beş katı olan yaklaşık 275 kişinin çalışma kapsamına alınması planlanmış, fakat internet üzerinden yönetilen çalışmaya tutarlı katılım sağlayabilen 189 kişiye ancak ulaşılabilmiş ve örneklem bu sayıyla sınırlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Sosyodemografik Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan bu formda çalışmaya katılan öğrencilere yönelik demografik bilgiler yer almaktadır. Formda katılımcı öğrencilere ait yaş, vücut kitle indeksi, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne-baba durumu, kardeş sayısı, ekonomik durum, annenin yetiştirme tutumu, babanın yetiştirme tutumu, anne ve arkadaşlar ile olan ilişkinin biçimi, aile ile öğün yapma davranışı, fast-food tüketim kültürü, diyet yapma eğilimi ve ailede ruhsal bozukluk öyküsü değişkenlerine yer verilmiştir. Katılımcıların anne-baba ve arkadaşlarıyla olan ilişki algılarını “İyi / Çok iyi / Kötü / Çok kötü” olarak belirtmesi istenmiştir. Formu doldurmadan önce katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Yeme Tutumu Testi

Garner ve Garfinkel (1979) tarafından geliştirilen bu test yeme tutumunun taranması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılabilir. Kırk maddeden oluşan bu test Likert tipi altı basamaklı yanıtlama formuna sahiptir. Bireylerden yeme alışkanlıklarını düşünerek her bir maddenin kendisine en uygun olan halini cevaplamaları istenir. Sonuç olarak ölçeğin her bir maddesinden alınan puanlar toplamı hesaplanır. Eş zamanlı olan geçerlilik ölçütleri 0.87 gibi bir korelasyon göstermiştir (6). Ölçek Türkçeye Savaşır ve Erol (1989) tarafından uyarlanmıştır. Ölçek yüksek güvenilirlik katsayıları göstermektedir (7).

Duygudurum Bozuklukları Ölçeği (DBÖ)

Bu çalışmada katılımcıların duygudurum bozukluğu belirtilerini değerlendirmek için Hirschfeld ve arkadaşları (8) tarafından oluşturulan Duygudurum Bozuklukları Ölçeği (DBÖ) (Mood Disorder Questionnaire—MDQ) kullanılmıştır.

Ölçek toplam üç sorudan oluşmaktadır. İlk sorunun 13 alt maddesi vardır ve bu sorular yaşam boyu yaşanan manik ya da hipomanik semptomları araştır-

Tablo 1. Sosyodemografik özelliklerle yeme tutumu ve duygudurum toplam puanı arasındaki ilişkiler

		Yeme Tutumu Toplam			P	Duygudurum Toplam			P
		N	Ort*	SD		N	Ort	SD	
Anne-baba durumu	Anne baba birlikte, ikisi de sağ	140	18,54 ^a	10,73	<0,001	140	6,71	2,99	0,149
	Anne baba ayrı, ikisi de sağ	29	26,90 ^b	20,72		29	7,34	3,23	
	Sadece anne sağ	16	18,31 ^a	11,29		16	6,25	3,15	
	Sadece baba sağ	4	40,50 ^b	39,14		4	3,75	3,30	
Annenizle ilişkinizi genel olarak nasıl değerlendirirsiniz?	Kötü	5	58,80 ^a	26,30	<0,001	5	8,40	2,51	0,374
	Yetersiz	14	24,93 ^b	17,81		14	5,86	2,85	
	İyi	85	17,80 ^b	10,06		85	6,89	3,06	
	Çok iyi	85	19,71 ^b	13,03		85	6,55	3,13	
Gün içinde herhangi bir öğünü aileniz ile aynı sofrada yer misiniz?	Birlikte yemeyiz	13	34,38 ^a	23,79	<0,001	13	8,23	2,74	0,222
	Nadiren	30	23,40 ^b	15,01		30	7,00	2,85	
	Sıklıkla	94	17,12 ^b	12,27		94	6,40	3,29	
	Her zaman	52	20,63 ^b	11,52		52	6,69	2,77	
Ne sıklıkla fast-food veya abur cubur tüketirsiniz?	Hiç	3	60,67 ^a	28,36	<0,001	3	7,67	4,04	0,206
	Nadiren	94	18,09 ^b	11,07		94	6,32	3,05	
	Sıklıkla	80	21,43 ^b	15,43		80	6,91	3,02	
	Her zaman	12	19,58 ^b	7,72		12	8,08	3,09	
Diyet yapar mısınız?	Hiç yapmadım	68	16,44 ^a	9,44	<0,001	68	7,06	3,17	0,114
	Nadiren	76	17,32 ^a	9,49		76	6,11	2,73	
	Sıklıkla	35	26,54 ^b	15,73		35	7,43	2,98	
	Her zaman	10	46,80 ^c	27,28		10	6,30	4,45	

* Tamamen farklı harf taşıyan ortalamalar arasındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

maya yöneliktir. Tüm maddeler “Evet/Hayır” şeklinde cevaplandırılmaktadır. İlk sorudaki maddeler için belirlenen kesme puanı 7’dir. İkinci soruda ise ilk soruda “evet” olarak cevaplanan maddelerin eşzamanlı olup olmadığı araştırılır. Duygudurum bozukluğu olan hastaların bu soruya evet cevabı vermesi beklenir. Üçüncü soruda ise bu semptomların bireyin hayatındaki işlevselliği ne kadar etkilediği araştırılmaktadır ve dört cevaptan (“hiç, az, orta derecede, ciddi”) “orta dereceli” ve “ciddi” biçimindeki ikisinden birini seçmeleri beklenmektedir.

Orijinal ölçekte geçerlik-güvenirlik analizi sonucuna göre duyarlılık %73 ve özgüllük %90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Türkçe formunun güvenilirliği yapılmamış, geçerliği için 6/7 kesme puanında duyarlılık % 64, özgüllük %77 olarak bulunmuştur.

Verilerin Toplanması ve İstatistiksel Analizler

Araştırma kapsamında oluşturulan anket formu basılı formatta ve internet üzerinden olmak üzere toplam 200 katılımcıya iletilmiştir. İletilen bu anketlerden 11 tanesi hatalı ya da eksik olduğu için iptal edilmiş, 189 kişiden oluşan katılımcı grubu ile verilerin çözümlenmesine geçilmiştir.

Öncelikli olarak çalışmada kullanılan ölçeklerin ayrı ayrı güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Sonrasında ise örnekleme oluşturan katılımcıların demografik özelliklerinin tanımlayıcı istatistiksel analizlerine geçilmiş, bulgular aritmetik ortalama ve standart sapma olarak sunulmuştur.

Ölçekten alınan puanlar arasındaki doğrusal ilişkiler Spearman sıra korelasyon analizi ile incelenmiştir. Yeme Tutum Testi ve Duygudurum Bozuklukları Ölçeği’nden alınan puanlar bakımından demografik değişkenlerin kategorileri *independent-samples t*-testi veya tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırılmıştır. İstatistiksel analizler SPSS V22.0 paket programı ile gerçekleştirilmiş ve anlamlılık düzeyi 0,05 olarak dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Çalışmada, 189 kız öğrencinin sonuçları değerlendirilmeye alınmıştır. Grubun yaş ortalaması 21,25 olup çalışma grubunun %27,5’ini (n=52) 23 yaşındaki kız öğrenciler oluşturmaktadır. Grubun önemli bir bölümü (n=79, %41,8) üniversite son sınıfta eğitim gören

öğrencilerden oluşmaktadır.

Çalışma grubuna ait sosyodemografik verilere ilişkin; çalışma grubundaki kız öğrencilerin annelerinin çoğunluğunun ilköğrenim ve üzeri düzeyde eğitim görmüş olduğu (n=76, %93,1), iki ve/veya üç kardeşe sahip olanların (n=133, %70,4) grubun çoğunluğunu oluşturduğu, grubun önemli bir bölümünün (n=168, %88,9) orta-iyi sosyoekonomik düzeye sahip olduğu belirlenmiştir.

Gruptaki gençlerin anneleri olan ilişki algıları gözden geçirildiğinde; gençlerin önemli bir bölümünün anneleri ile olan ilişkilerini “İyi / Çok iyi” (%90, n=170) olarak algıladığı saptanmıştır. Grubun arkadaş ilişki algıları gözden geçirildiğinde; yine önemli bir kısmının arkadaşları ile olan ilişkilerini “İyi / Çok iyi” olarak algıladığı belirlenmiştir (%94,7). Grubun yeme tutumları ile ilgili değişkenler gözden geçirildiğinde; gençlerin büyük bir kısmının (n=146) “sıklıkla / her zaman” aileleri ile birlikte yemek yedikleri; fast-food / abur cubur tüketim sıklığı ile ilgili olarak ise grubun %49,7’sinin (n=94) nadiren, %42,3’ünün ise (n=80) sıklıkla abur cubur tükettiği belirlenmiştir.

Grubun yeme tutum testi ölçek puan ortalaması 20,27±14,2 olarak; duygudurum bozukluğu ölçek puan ortalaması ise 6,7±3,06 olarak saptanmıştır. Ayrıca yeme tutum test puanları ile duygudurum bozukluğu ölçek puanları arasında pozitif yönde bir ilişki saptanmıştır (r=0,244; p=0,001). Buna ilaveten anne-baba birlikteliğinin (p=0,001), anne ile olan ilişki algısının (p<0,001), gün içinde aile ile aynı sofrada yemek yeme eğiliminin (p<0,001), fast-food / abur cubur tüketiminin (p<0,001) ve diyet yapma alışkanlıklarının (p<0,001) üniversite öğrencisi kızlarda ortaya çıkan yeme tutum ve davranışlarıyla ilgili bozukluklar üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etki yaptığı saptanmıştır (Tablo 1). Buna karşın bu etkenlerin duygudurum belirtileri üzerine anlamlı bir etkisi bulunmamıştır (Tablo 1).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışma sonuçlarında yeme tutum test puan ortalamaları ile duygudurum bozukluğu ölçek puan ortalamaları arasında pozitif yönde bir ilişki saptanmıştır. Buna göre yeme tutumlarındaki sorunların artışı ile duygudurum bozukluğu belirtileri arasında anlamlı

bir ilişki olduğu söylenebilir. Kittel, tıknırcasına yeme davranışı sergileyen bireylerin normal kilolu ve şişman bireylere göre daha fazla duygusal sorun yaşadığını bildirmiştir (9).

Puccio da bizim sonuçlarımızla uyumlu olacak şekilde, yeme patolojisinin depresyon için risk faktörü oluşturduğunu ve aynı zamanda yeme bozukluğunun da depresyon açısından bir risk faktörü olduğunu ileri sürmüştür (10). Pearson ise, çocuklarda, hem artmış dürtüsellik hem de depresyonun çok erken yaşlardan itibaren tıknırcasına yeme davranışıyla ilişkili olduğunu ileri sürmüştür. Bununla ilişkili olarak da, çocuklarda dürtüsellik derecesi ve olumsuz duygulanımda artışın söz konusu olduğu durumlarda tıknırcasına yeme bozukluğu gelişme ihtimalinin öngörülebilir olduğunu bildirmiştir (11).

Geçmiş yıllarda çeşitli ülkelerde toplumsal ve klinik örneklerle yapılan araştırmalarda psikiyatrik hastalıklar ile ailesel faktörler arasında bir ilişki bulunmuştur (12,13). Bu çalışmalara göre; geniş aile, kronik yaşam zorlukları, aile üyelerinde psikiyatrik hastalık ve alkol problemlerinin bulunması ile bireylerdeki psikiyatrik hastalıklar ilişkilidir. Roberts ve ark. (2007) yaptıkları çalışmada literatürün aksine sosyoekonomik durum ile psikiyatrik hastalıklar arasında bir ilişki bulunamamıştır (14). Eapen’in çalışmasında da bireyin yaşı, aile büyüklüğü, sosyoekonomik düzey, anne-baba eğitim düzeyi, anne-baba medeni durumu ile bireydeki psikiyatrik hastalıklar arasında literatürdeki başka verilere (Ghubash 1992) benzer olarak ilişki bulunmamıştır (15,16). Bu çalışmada da benzer olarak üniversite öğrencisi kızların anne-babalarının eğitim düzeyi, aile büyüklüğü (kardeş sayısı) ve ailenin sosyoekonomik düzeyi ile bireydeki duygudurum bozuklukları ve anksiyete bozuklukları sıklığı arasında bir ilişki saptanamamıştır. Farklı olarak yaş ile duygudurum bozukluğu arasında bir ilişki saptanmıştır. Canino, ailesi evli olmayan çocukların daha çok MDB kriterlerini karşıladığını, Roberts ise, anne-babası evli olanlarda daha az anksiyete bozukluğu görüldüğünü bildirmişlerdir. Bu çalışmada ise anne-babanın evli olup olmamasının, bireydeki duygudurum üzerine etkisinin olmadığı, yeme tutumları üzerinde etkisi bulunduğu saptanmıştır (14,17).

Bu çalışmada anne ile ilişki ve yeme tutumları arasındaki ilişki literatüre paralellik göstermektedir. Ebe-

veyn tutumları ile psikiyatrik rahatsızlıklar arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalarda (18); hatalı –otoriter, baskıcı, reddedici– ebeveyn tutumları ile depresyon arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Yapılan araştırmalar, anne-babalarının demokratik tutum içinde olmalarının çocukların daha az ruhsal hastalık belirtisi göstermelerini sağladığını göstermektedir (19,20). Ayrıca çalışmamızda ailede ruhsal bozukluk tanısı almış kişinin bulunması durumunun, literatürün aksine duygudurum ve yeme tutumları için risk faktörü oluşturmadığı saptanmıştır. Bu durumun sebebi olarak, örnekleme oluşturan kız öğrencilerin çoğunluğun ailesinde ruhsal bozukluk tanısının bulunmaması gösterilebilir.

De Vogli ve ark.'ın belirttiği üzere fast-food ya da abur cubur tüketimi, diyet yapma eğilimi ve gün içerisinde öğünün aile ile birlikte yenmesi/yenmemesi bireyin doğrudan yeme tutumlarını ortaya koymaktadır. Bu ifadeler ekseninde değerlendirildiğinde; çalışmada elde edilen gün içerisinde herhangi bir öğünü aile ile aynı sofrada yeme, fast-food ya da abur cubur tüketim sıklığı ve diyet yapma eğiliminin yeme tutumları üzerinde etkili olması, literatüre paralellik göstermektedir. Diğer taraftan gün içerisinde herhangi bir öğünü aile ile aynı sofrada yeme, fast-food ya da abur cubur tüketim sıklığı ve diyet yapma eğiliminin duygudurum üzerinde etkisinin bulunmaması çalışmanın bir diğer sonucudur(21).

Çalışmamızda yeme tutum ve davranışlarının duygudurumu etkiliyor olması, Berg'in ileri sürdüğü çalışmayla uyumlu olarak, yeme davranışlarının yeniden gözden geçirilerek düzenlenmesinin, olumsuz duygudurumun düzeltilmesinde işe yarayabileceğini düşündürmektedir (5).

Çalışmamızın kısıtlılıklarına bakacak olursak, bu çalışma gibi literatürdeki çoğu çalışma kesitsel çalışmalardır. Psikiyatrik hastalıklardan etkilenen bireylerin saptanabilmesi için daha uzun izlem gerektiren ve farklı bölgelerden daha geniş bir örneklemin kapsandığı çalışmaların yapılması gerekmektedir. Ayrıca, bu çalışma kapsamına alınan kişi sayısının az olması, katılımcıların geniş bir coğrafi kesiti içermemesi, düşük sosyoekonomik çevreden gelen bireyleri içermemesi, ruhsal muayene etme yöntemiyle değil de ölçeklere dayalı olarak yürütülmüş olması da diğer kısıtlılıklar arasındadır.

Sonuç olarak, söz konusu olan faktörlere yönelik çocukluktan itibaren alınacak tedbirler gerek yeme bozukluğunun gerekse duygudurum bozukluğunun ortaya çıkışını önleyebilecek yöntemlerin geliştirilmesine yön vererek koruyucu hekimliğe ışık tutabilir. Bu konuda daha geniş kapsamlı çalışmaların yapılmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

KAYNAKLAR

1. Işık B. Uludağ Üniversitesi öğrencilerinde yeme bozukluklarının araştırılması [yayımlanmış tıpta uzmanlık tezi]. Bursa: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi; 2009.
2. Kugu N, Akyuz G, Dogan O, Ersan E, Izgic F. The prevalence of eating disorders among university students and the relationship with some individual characteristics. *Aust N Z J Psychiatry*. 2006;40(2):129–35.
3. Köroğlu E. Bilişsel Davranışçı Psikoterapiler: Temel Kavramlar, Temel Yaklaşımlar, 2. ed. Ankara: Hekimler Yayıncılık Birliği; 2011.
4. Hilbert A, Tuschen-Caffier B. Maintenance of binge eating through negative mood: a naturalistic comparison of binge eating disorder and bulimia nervosa. *Int J Eat Disord*. 2007;40(6):521–30.
5. Berg KC, Crosby RD, Cao L, Crow SJ, Engel SG, Wonderlich SA, et al. Negative affect prior to and following overeating-only, loss of control eating-only, and binge eating episodes in obese adults. *Int J Eat Disord*. 2015;48(6):641–53.
6. Garner, DM, Garfinkel PE. The eating attitudes test: An index of the symptoms of anorexia nervosa. *Psychol Med*. 1979;9(2):273–9.
7. Aydemir Ö, Köroğlu E. Psikiyatride Kullanılan Klinik Ölçekler, 3. ed. Ankara: HYB Basın Yayın; 2007.
8. Hirschfeld RMA, Williams JBW, Spitzer RL, Calabrese JR, Flynn L, Keck PE Jr, et al. Development and validation of a screening instrument for bipolar spectrum disorder: the Mood Disorder Questionnaire. *Am J Psychiatry*. 2000;157(11):1873–5.
9. Kittel R, Brauhardt A, Hilbert A. Cognitive and emotional functioning in binge-eating disorder: a systematic review. *Int J Eat Disord*. 2015;48(6): 535–54.
10. Puccio F, Fuller-Tyszkiewicz M, Ong D, Krug I. A systematic review and meta-analysis on the longitudinal relationship between eating pathology and depression. *Int J Eat Disord*. (2016). doi: 10.1002/eat.22506 [Epub ahead of print]
11. Pearson CM, Zapolski TCB, Smith GT. A longitudinal test of impulsivity and depression pathways to early binge eating onset. *Int J Eat Disord*. 2015;48(2):230–7.
12. Eapen V, Al-Gazali L, Bin-Othman S, Abou-Saleh M. Mental health problems among schoolchildren in Uni-

- ted Arab Emirates: prevalence and risk factors. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 1998;37(8):880-6.
13. Rutter M. Resilience concepts and findings: implications for family therapy. *J Fam Ther*. 1999;21(2):119-44.
  14. Roberts RE. Rates of DSM-IV psychiatric disorders among adolescents in a large metropolitan area. *J Psychiatr Res*. 2007;41(11):959-67.
  15. Eapen V, Jakka ME, Abou-Saleh MT. Children with psychiatric disorders: the A1 Ain Community Psychiatric Survey. *Can J Psychiatry*. 2003;48(6):402-7.
  16. Ghubash R, Abou-Saleh MT. Postpartum psychiatric illness in Arab culture: prevalence and psychosocial correlates. *Br J Psychiatry*. 1997;171(1):65-8.
  17. Canino G, Shrout PE, Rubio-Stipec M, Bird HR, Bravo M, Ramirez R, et al. The DSM-IV rates of child and adolescent disorders in Puerto Rico: prevalence, correlates, service use, and the effects of impairment. *Arch Gen Psychiatry*. 2004;61(1):85-93.
  18. Sayiner B, Köknel Ö, Turanlı M. Lise öğrencilerinin ana-baba tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. VIII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi. İstanbul: Marmara Üniversitesi; 2005.
  19. Erkan Z. Sosyal kaygı düzeyi yüksek ve düşük ergenlerin ana baba tutumlarına ilişkin nitel bir çalışma. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Derg. 2002;10(10):120-33.
  20. Ceral S, Dağ İ. Ergenlerde algılanan anne baba tutumlarına bağlı benlik saygısı, depresiflik ve genel psikolojik belirti düzeyi farklılıkları. *Psikiyatri Psikoloji Psikofarmakoloji (3P) Derg*. 2005;13(4): 233-41.
  21. De Vogli R, Kouvonen A, Gimeno. The influence of market deregulation on fast-food consumption and body mass index: a cross-national time series analysis. *Bull World Health Organ*. 2014;92(2):99-107.